

АНДРЕЙ БАЛАБУХА УСТ-УРТСКОТО ЧУДО

Превод от руски: Цвета Пеева, 1978

chitanka.info

Колкото повече време минава, толкова по-често си спомням и мисля за „Уст-Уртското чудо“. Интересно, дали е така и с другите? Когато се съберем всички заедно, ще ги попитам. Впрочем, никога вече няма да се съберем всички. Защото... Струва ми се, че аз трябваше да отида, тогава просто не ми стигна смелостта. А сега дали бих се решил? Не знам. Освен това е неразумно, нерационално, най-сетне, просто глупаво — в което бях уверен още тогава, убеден съм и досега. И все пак...

„Уст-Уртското чудо...“ За него говориха и писаха малко. Имаше статия в „Техника-молодежи“ в рубриката „Антология на тайнствените случаи“, малка бележка помести „Вокруг света“; „Вечерен Уст-Урт“ публикува интервюто, което взеха от нас, с различни коментarii го отпечатаха и няколко младежки вестника... А сега и на мен ми се иска да пиша за него.

Защо? Може би се надявам, че като го опиша, ще се отърва от него и от подтискащото ме тревожно чувство. А може би просто да си припомня отново — всичко, с най-малки подробности, защото, като си го припомня, навярно ще открия нещо, което по-рано не съм забелязал, и така ще намеря ключа за разгадаването. Може би за да се оправдая, защото понякога ми се струва, че подозрението към нас си остана. Впрочем, това не е важно. Аз искам, трябва да напиша...

Както винаги онази сутрин ни разбуди Володка. Макар че „както винаги“ е казано пресилено. За петте дни, откакто бяхме в поход, свикнахме той пръв да изскача от палатката — полугол като млад бог — пляскайки звучно по опънатите покриви на надуваемите ни микрокъщи, да вика с пълно гърло:

— Ставайте, дяволи! Зазорява се!

И ние, мърморейки, че ако не му се спи, то си е негова работа — и без това вечно не си отспиваме, ама на, и през отпуската не ти дават да се напиш разни тук джеклондоновски свръхчовеци! — излязохме в утринната прохлада.

Но този път възмущението ни не знаеше граници. Защото нямаше и помен от зазоряване, и дърветата забиваха черните си стволове в звездната бездна.

— Ти май съвсем се побърка? — не много учтиво се осведоми Льошка и се наведе, за да влезе обратно в палатката.

Аз мълчах; не защото нямаше какво да кажа — просто не бях още напълно разсънен, съвсем понятно след снощните безкрайни разговори край огъня до три часа през нощта. Мълчаха и Толя с Наташа — мисля по същата причина. Все пак да те събудят след два часа сън е садизъм.

— Ти самият сега ще се побъркаш — нахално обеща Володка. — Хайде да вървим, момчета!

Макар че Володка беше най-малък между нас, двадесетгодишен студент, хлапак в сравнение със солидните двадесет и осем годишни чичковци и лелки, но той умееше да ни командва. В гласа му имаше нещо, което ни застави да тръгнем след него без особено съпротивление. За щастие, не се наложи да вървим дълго — само някакви си сто метра.

— Какви са тия фокуси? — интересува се студено Льошка и обеща: — Ох, някой ден ще прелее чашата, супермен такъв, ще ти дам аз на теб да се разбереш...

— Я какъв хубав прожекционен апарат! — млясна Толя. — Откъде си го взел?

Наистина, първото, което ни хрумна, беше мисълта за прожекционен апарат. И естествено. Между два бора беше опънат екран, а на него се виждаше фантастичен пейзаж в стила на Андрей Соколов. Яснотата и дълбочината на изображението предизвика възхищение. Сякаш между двата бора се бе отворила вълшебна врата, водеща в чужд свят. Аленото слънце заливаше като че ли със сгъстена светлина тъмния пясък, който на вълни се простираше чак до хоризонта — дотам, където се очертаваха в изумруденозеленото небе планините, в долната част неопределено тъмни, нито синкаво-черни, нито синкаво-зелени, увенчани с обагрени в червено снежни шапки. Отдясно се извисяваше тъмновиолетова скала, която хвърляше начупена, даже някаква разпокъсана сянка. По форма тя приличаше на морско конче, стилизирано, като модерните детски играчки, изобразяващи животни, и в тази сянка смътно се долавяше нещо — нито храст, нито пипало на някакво животно.

— Забележително красиво! — Наташа потръпна. — Браво, Володка, денем нямаше да можем да го видим.

— Че какво общо имам аз! — обиди се Володка. — Излязох от палатката, дойдох тук, видях го и изтичах, дяволи, да ви събудя!

— А прожекционния апарат господ бог ли го донесе? — най-невинно се поинтересува Льошка.

— Наистина, Володка, стига — намесих се и аз. — Пошегува се — край. Не ти се сърдим, картината е великолепна.

— Като сте викнали; прожекционен апарат! Че къде е той? Къде? И къде е лъчът му?

Лъч наистина нямаше — веднага някак си не забелязахме. Спогледахме се.

— Може би е холограма? — неуверено запита Наташа.

Никой не ѝ отвърна: представите ни за холографията бяха доста смътни. Кой го знае!...

— Или мираж!... — предположих аз.

— Мираж! — повтори Толя с убийствено презрение. — Къде си виждал мираж нощем! И отгоре на всичко с такъв неземеи пейзаж?

— Неземен! — настръхна Володя. — Неземен ли каза? Вярно! Ами ако това е...

— ... друг свят! — язвително каза Льошка. — Някакви си там вдлъбнато-изпъкнали пространства, а? И ти си един Всезнайко! Робинзон на Космоса!

— А аз вярвам — тихо промълви Наташа. Навярно, жените са по-подготвени да възприемат чудесата. — Това наистина е друг свят. Само че какъв?

— Бълнувания — подхвърли Льошка, помълча, после разви мисълта си по-подробно: — Разберете, аз самият чета и обичам фантастиката. Но хипотезата за някакъв друг свят може да се поддържа само тогава, когато досега известното не обяснява факта. Това е алфата и омегата на коректността. Защо да говорим за пришълци от Космоса, когато земните загадки могат да се обяснят със земни причини? Защо да говорим за други светове, когато още не сме изяснили дали не е халюцинация? Не е ли мираж? Не е ли някакво внушено ни изкуствено изображение? Не виждаме лъча на прожекционния апарат, нали? Но има и други начини за създаване на изображения. Мираж през нощта? А вие знаете ли със сигурност, че нощем няма миражи? Можете ли да гарантирате? Ти? Ти? Ти? — Той поред сочеше с пръст всеки от нас. — Тогава защо напразно фантазирате? За това винаги има време.

Трудно можехме да му възразим. Стояхме, мълчахме, загледани в картината.

— Стоп! — каза изведнъж Володка. — Сега всичко ще проверим. Само за миг, момчета! — И той затича към палатките.

— А това чудо се е появило отскоро — каза Толя. Така се роди понятието „Уст-Уртското чудо“. — Преди три часа. Най-много преди четири. Когато събирахме съчки за огъня, аз минах точно между тези два бора — ей го хвойновият храст, на който се изподрах.

— Любопитно — Льошка запуши, пламъчето се отрази в стъклата на очилата му. — Знаете ли какво не съобразихме! Проекционен апарат, та проекционен апарат... А екранът? Въобразихме си, че има екран: щом има проекционен апарат, трябва да има и екран. А това нещо виси във въздуха. Наистина, сега умеят да създават изображения и във въздуха, доколкото знаем.

— Възможно — Толя потупа джобовете си. — Дайте ми цигара, оставил съм моите в палатката. Благодаря. Как мислите, защо не осветява наоколо? Нали там е ден, а светлината не прониква насам... А какво ли е замислил Володка?

— Ще видим — каза Наташа.

През това време Льошка заобиколи бора, който ограничаваше „чудото“ отдясно, и веднага изчезна.

— А оттук нищо не се вижда. Само въздухът е някак по-гъст. Сега ще го пипна.

— Нека заедно — казах аз и отидох при него.

Вече бе почнало да се разсъмва и се ориентирахме по-лесно. Веднага зад дървото, както каза Льошка, на разстояние около двадесетина сантиметра въздухът се уплътняваше, като се превръщаше накрая в твърда, идеално гладка и прохладна на пипане стена, която вървеше в полукръг от едното дърво до другото. До върха ѝ не можахме да стигнем, даже когато Льошка се качи на раменете ми.

Володка се върна, съпровождан от Чошка. Чошка е шестмесечен пес, ако се вярва на Володка — карелска лайка. Две кучета са от едно котило: Чок и Получок. Това са ловджийски термини, чието значение така и не разбрах. Чок е интелектуалец. При всяка възможност сяда и потъва в размишления, вперил поглед в една точка, мръщейки съсредоточено чело и нос. Наташа твърди, че това са „външните му гънки“.

Володка носеше и гордостта си, предмет на всеобща завист на Уст-Уртските ловджии: скорострелна френска ловджийска пушка — изящна, лека с полупрозрачен приклад от някаква пластмаса. Получил я бе за осемнадесетия си рожден ден от Трумин, страстен ловец, който я купил май на някакъв конгрес ли, на симпозиум ли в Лион и после я пазил две години за този случай.

— Гледайте! — Володка посочи някаква точка в зеленото небе на „чудото“. — Виждате ли, хем птица, пък не е птица — хвърчи нещо такова, птеродактил май тамошен?

Когато се загледахме, се убедихме, че това не е просто точка, а мъничък черен триъгълник, който като орел правеше кръгове в небето. Володка вдигна пушката, прицели се. Гръмна. Полетът на триъгълника секна, за миг той замря, после полетя надолу. Володка свали пушката.

— Е, какво ще кажеш, Льошенка? Мираж, а? Халюцинация? Диапозитиви, а?

Льошка мълчеше.

— Бива си го чудото!... — раздразнено измърмори Толя.

И изведнъж трепнахме от Наташкиния отчаян вик:

— Чок! Чок!

Дали Чок бе решил да донесе на стопанина си плячката, или просто бе поискал да разгледа по-отблизо какво е онова там — трудно е да се каже. Според Наташа той леко с един скок полетял между борове — натам, в екрана, в картината, в „чудото“; за миг се спрял като шашардисан и се понесъл напред, оставяйки следи по пясъка.

— Чок! — закрещя Володя. — Чок! — Той изсвири пронизително, но Чок не обръщаше внимание на нашите призови.

Такъв характер си имаше, самостоятелен...

В кой момент Володя понечи да хукне подире му, не забелязах, само чух сподавеното Льошкино: „Стой, кретен!“, а после някой ме блъсна, и ние се озовахме на земята — тримата: Льошка, Володя и аз.

— Дръж го! — изкомандва Льошка, и аз машинално го сграбчих — за ръката ли, за крака ли, не знам, като преди това успях да получа добър урок по бузата.

— Изглежда наистина сте полудели! — Над нас стоеше Наташа. Тя го каза така отчуждено, че ние веднага изстинахме.

— Къде ми са очилата? — запита Льошка, като се изправяше на крака, имаше сконфузен вид. — Никой ли не ги е виждал?

— На — Наташа се обърна и загледа „чудото“.

Ние също загледахме натам. Червеното слънце се бе издигнало високо. А от пясъка фантастично бързо, като на забавена снимка, израснаха някакви черни стъбла. Близките едва се подаваха на повърхността, с отдалечаването ставаха по-едри и пред очите ни се разкриваха срещу слънцето, напомняйки извитите крилца на водното конче. Чок се бе изгубил сред тях.

Володка скочи и ми подаде ръка. Аз също се изправих и освободих панталоните и ризата си от хвойновия храст.

— Герой, първооткривател поиска да станеш, а? — злъчно попита Льошка. — А помисли ли как ще се върнеш? Ами ако там въздухът е отровен?

— Чошка нали дишаше там? — възрази Володка.

— Да допуснем. Но за всякакви местни вируси там и бактерии нямаме и понятие... И изобщо, време е да се сложи край на тази самодейност. Стига. Това знаете ли до какво може да доведе?

— До какво? — наивно запита Володка.

Льошка не отговори.

— А ти какво предлагаш, Лекс? — поинтересувах се аз.

— Като начало — да отидем да закусим. И да се посъветваме. После ще видим.

Мълчаливо тръгнахме към палатките, като от време на време се оглеждахме.

По време на закуската решихме Толя с Наташа да отидат в града. Оттук до Греминка по права линия е към тридесет километра, така че

както са — без багаж, ще успеят да хванат последната мотриса за Уст-Урт.

Само как ще убедят „научната общественост“ да дойде тук? На Льошка му хрумна да се обърнат към Трумин: знае ни и ще ни повярва, а на него вече ще повярват — нали е доктор на историческите науки, професор...

И ние останахме тримата. Володка цял ден седя пред „чудото“, макар че вече нямаше никакво намерение да се хвърля в него презглава. Чок не се появяваше, даже не се върна по собствената си следа. Какво ли става с него? Настроението ни беше смесено: и подтиснато, и едновременно приповдигнато, защото се бяхме стълкновили с чудото, и тревожно, защото неизвестността винаги предизвиква тревога.

Слънцето на „чудото“ към шест часа залезе. Сега между дърветата висеше почти абсолютна тъмна бездна, тук-там блещукаха дребни и редки звезди. Но тъмнината на бездната изглеждаше... Как да кажа? Май като жива. Да, друга по-подходяща дума не мога да намеря.

— Ех да имаме сега ноктовизор — въздъхна Льошка. — В инфрачервените лъчи да погледаме...

Ноктовизор няхаме и отидохме да вечеряме. Стъмни се. Напрежението ни леко поспадна и ние се поразприказвахме, защото в края на краищата трябваше просто и да поговорим, а не както сутринта — да обменяме мнения. Льошка измъкна от раницата си плоско шише, четвъртинка арменски коняк. Направихме си и нес-кафе, при това не в обикновени дози, а в половинлитрови емайлирани канчета. Володка огледа гощавката и изведнъж замислено каза:

— Между прочем, само на мен ли така ми се струва или наистина днес не сме обядвали?

Ето какво значи да останем без женски грижи! Веднага усетихме зверски глад, който едва утолихме с три консерви задушено и хляб.

— Сега вече не е грехота и да пийнем — рече Володка, като хвърли празната кутия в огъня. Етикетът веднага пламна, остатъците от мазнината зацвърчаха.

Поред пийнахме от бутилката. Конякът наистина беше хубав. Володка, слава богу, съвсем се успокои. Изтегна се по гръб, скръсти ръце под главата си и запали цигара.

— А знаете ли кое най-много ме безпокои? Чудото се появи съвсем неочаквано при нас. Значи може така неочаквано и да изчезне.

Ако го имаше, когато дойдохме тук, щях да бъда по-спокоен...

— Логично — съгласи се Льошка. — Макар че не е сигурно.

— А аз, между впрочем, нищо не твърдя. Казвам си само мнението. Има ли свобода на словото, или не?

— Има — потвърдих аз, — има, Володечка, само за всеки случай почукай на нещо здраво, да не го урочасаш...

Володка почука на дърво.

— И все пак какво е това чудо? — въздъхнах аз. — Нима е наистина врата за някакъв друг свят, прословутото нула-транспортиране?

— Изглежда. Във всеки случай нищо друго не ми идва наум. А мен ето какво ме интересува: къде са тези, които са създали самия този проход?

— А ти уверен ли си, че някой го е създавал? — запита Льошка. — Представи си: прелита на Земята някакъв шестокрак и бръмбаровиден марсианин, вижда кълбовидната мълния и пита: „А къде са онези, които са създали тази великолепна магнитна бутилка с плазма?“

— Спонтанно образуване? — удивих се аз.

— А защо не? Разсъди сам: ако някой е създал прохода, щеше да се възползва от него. Логично, нали?

Аз кимнах.

— А може и да се е възползвал вече, само ние да не сме забелязали? Или преди да открием чудото. Или пък ние не можем да го видим — възрази Володка.

— Цивилизация от невидими същества? — В Льошкиния глас пак прозвуча ехидство. — Романи трябва да пишеш, приятелю.

— Но и обратното не можеш да твърдиш — застъпих се аз. — Напразно се заяждаш, Лекс.

— Защо да гадаем! Колкото и да теоретизираме, няма нищо да открием — Володка седна, хвърли фас в огъня. — Пък и не това е важно. Не е за нашите уста лъжица. Нещо повече дори: и най-компетентната комисия веднага едва ли ще може да се ориентира, ако изобщо проумее случая. А главното и така е ясно. Пред нас се разкри вход за чужд свят. Неземен. И ние стоим на прага. Една крачка и сме там.

— Само че къде е тоя твой друг свят? Дори астрономите не винаги могат да идентифицират радиоизточниците. А в случая, как мислиш?

— Не може ли да зададеш някакъв по-простичък въпрос, а? — Володка се протегна и прозина. — Не си отспахме днес, момчета... Дано само прозорецът не се затвори преждевременно! Впрочем, аз успях да фотографирам туй-онуй. Жалко че нямаме кинокамера, ще се получат само статични снимки. Но в най-лош случай и това ще свърши работа. Два филма изщраках, повече нямах, не взех за съжаление...

— Ти си гений! — произнесе тържествено Льошка. — Прекланям се пред величието!

— А не ви ли се струва, че не говорим по същество? — Станах и се облегнах на дървото. Кората се впи в гърба ми. Трудно ми беше да говоря, напрегнато подбирах всяка дума. — Вървим по пътя на най-малкото съпротивление. Разбира се, по-просто е да разсъждаваме за физическата природа на явлението — това е в областта на рационалните категории. Но ние с вас не сме компетентни и едва ли нашите разсъждения ще имат значение за някого, освен за нас самите.

— А кой е компетентен? — запита Льошка. — Ти познаваш ли такъв човек?

— Не познавам. И ти не познаваш. Но когато се събере тук ротата учени — надявам се, че общо ще се получи една компетентна единица. И изобщо — не ме прекъсвай, Льошка, че объркваш мисълта ми. Според мен, главното сега е в областта на емоционалните категории. Стълкновихме се с чудо. Пред нас се отвори вълшебна врата към...

— Закъде?

Льошка понякога става непоносим.

— Отде да знам закъде?! А ние седим тук и спокойно разсъждаваме, сякаш решаваме задачата колко ангели могат да се поместят на върха на една игла. Нима не е парадоксално?

— И теб ли те измъчва същият въпрос, Дима? Това прилича на... По дяволите, забравих как се казваше! Нищо, няма значение! Нали знаете, в музеите има едни макети, стъклени витрини, вътре с фигурки... Например, битката върху леда на Чудското езеро на Александър Невски, или пък... питекантропи на лов за мамути... Като бях малък, ужасно ги обичах. И винаги ми се е искало сам да стана такъв мъничък-мъничък... за да взема и аз участие в живота на тоя

затворен свят. Да го гледаш през стъклото не е интересно. По-точно, не че не е интересно, но отвън не виждаш винаги онова, което е вътре. Разбира се, аз сега така го формулирам. А тогава просто го чувствах — смътно, инстинктивно, както се казва.

Кимнах. Познато ми беше това чувство.

— Нещастни романтици — измърмори Льошка. — Знам накъде клониш, Володка. Няма да го бъде! Ако трябва, ще те вържа и ще те пазя неотклонно, глупако, разбра ли? Казах вече: никаква самодейност! Ето Чок не се върна, а забележи — на него с това обоняние му е по-лесно. Може чудото да се вижда само откъм нашата страна, да е някакво едностранно. Там трябва да отиде само добре екипирана и организирана експедиция. За сам човек не е. Разсъди, какво ще постигнеш? Ако това е наистина чужд свят, нали трябва да се изследва, изучи! Сам какво ще направиш? С твоите възможности и знание! Колумб — третокурсник... Дори и да съумееш да се върнеш благополучно, няма да донесеш никаква ценна информация, а да отидеш там само за да се самоизявиш — не е ли прекалено егоистично! Да предположим даже, че узнаеш нещо, разбереш нещо. На кого ще е полезно то, дори и ако се върнеш? А това не само не е гарантирано, но просто е почти невероятно.

— Можеш да не ме пазиш! — великодушно разреши Володка. — Няма да избягам. Жал ми е за Чошка...

— И на мен ми е жал — съгласи се Льошка. — Хубаво куче беше. Защо кучетата трябва вечно да страдат заради хората?...

Мълчахме. Пийнахме още по глътка от бутилката, после Льошка замахна и я хвърли в тъмнината.

— Напразно — казах аз. — Защо замърсяваш гората, Лекс?

Льошка не реагира.

— Аз отивам да спя — каза той след малка пауза. — Вие още дълго ли ще седите?

— Не — отвърна Володка. — Ще поприказваме малко и ще си лягаме.

Когато минаваше край мен. Льошка прошепна:

— Легни тази вечер при него, Димич. За всеки случай...

Аз кимнах.

Володка извади от огъня клонче и запали цигара.

— Знаеш ли, Дим, мен това дори ме плаши...

— Кое?

— Тая наша разсъдливост. Това е неразумно, онова е нерационално. Наистина, може да е и неразумно, и нерационално. Само че веднъж ми попадна такова определение... Не помня къде го прочетох, май у Веркор, а може и нейде другаде: човекът е същество, способно на алогични постъпки. Кажи никога ли не си завиждал на Армстронг?

— Не мога да понасям джаза.

— Глупак, аз говоря за Нийл! Често си мисля: какво ли му е било, когато стъпи на Луната? За първи път в чужд свят — а той е около теб, под краката ти... Колко съм му завиждал, Дим! Тогава бях още съвсем малък. Дори и сега завиждам, защо да крия. На Кримов и на Скот, че стъпиха първи на Марс.

— Никога не съм им завиждал. Те са се готвили за това дълго, старателно. Почти цял живот. Ние оттук им завиждаме: ах, блестящата почва на Луната!... А за тях това е работа. Тежка. И, разбира се, интересна. Ето на кое може да им се завиди: намерили са си своето място в живота, своята работа. А всичко останало е романтика, която, както е известно, е уволнена — срокът на службата ѝ изтече.

— Ами, да има да взимаш! — Володка, уви, не беше много вежлив.

Пак млъкнахме. Кафето съвсем изстина и аз го изпих на една глътка.

— Е, ще вървим ли да спим?

— Върви. И аз идвам, само ще погледна още веднъж чудото. Ех, Дим, много ми е жал за Чошка!... Може пък заедно да отидем, а?

— Сега все едно нищо не се вижда — тъмно е като в рог. По-късно, когато се развидели там.

— Добре, върви да спиш, мечок такъв. Лека нощ! И не се бой, няма да избягам.

Володка тръгна. Аз влязох в тяхната палатка — тя беше просторна, четириместна не като нашата с Льошка „нощен приют“. Завесата на входа бе дръпната, виждаше се огънят — тлеещата жарава, по която пробягваха от време на време плахи пламъчета на умирация огън. От вида на гаснещия огън винаги ми става неудобно и тъжно... Вече заспивах, когато чух Володка да се връща. Той промърмори нещо

за бдителността и охраната и си легна. След две минути вече спеше, като сумтеше и похъркваше от време на време. Тогава и аз заспах.

Когато се събудих, беше още съвсем тъмно. Погледнах часовника — четири, но кой знае защо не ми се спеше повече. Станах и тихичко, за да не събудя Володка, излязох от палатката.

„Чудото“, слава богу, си беше на мястото. И там още не се беше разсъмнало и то висеше като късче мрак на фона на тъмната гора. Загледах се дълго в черната бездна — толкова дълго, че по едно време ми се стори сякаш там, навътре, се движи някаква светеща точка, като че ли някой върви с фенерче... Потърках си очите. Точката изчезна.

Върнах се при палатката, поседях замислен, запалих цигара. Да ги будя ли? Представих си сърдитата физиономия на Льошка и се засмях. Поех дълбоко въздух и завиках с всичка сила:

— Ставайте, дяволи! Денят аленее.

Володка изскочи от палатката като тапа.

— Какво има?

— Нищо, Володечка, просто исках да ти пожелаая добро утро.

Володка чак се задъха:

— Ама и ти си един, Димка!...

— Нещо Льошка не се събужда — казах аз. — Да вървим да го измъкнем от бърлогата!

Льошка го нямаше в палатката. Ние удивени се спогледахме:

— Къде е изчезнал?

— Може да е решил да се поразходи? И друг път го е вършел. Нищо, скоро ще се върне.

Мина час. Льошка не се върна. Закусихме набързо, после аз видях, че са ни са се свършили цигарите и влязох в нашата палатка, да си взема. Тогава открих записка, затисната със „Спидолата“.

„Момчета! Аз отивам. Неразумно е, знам. Но не мога иначе. Чудото се случва веднъж в живота ти, иначе няма да е чудо! И не бива човек да пропусне случая, за да не съжалява после цял живот. Егоистично е — аз отивам за себе си, а не за другите. Но трябва да отида. Взех пушката ти, Володя, малко продукти и почти всичките цигари — не се сърдете. И не мислете, че смятам да се принасям в

жертва — когато човек тръгва, винаги мисли за връщане. Аз ще се върна.

Постарайте се да ме разберете и не ме осъждайте.

Ваш Льошка.“

Впрочем, бележката дочетохме после. А в момента се спогледахме и хукнахме направо през гората, клоните на смърчовите и бодливите хвойнови храсти ни изподраха. И както се бяхме засилили, минахме между борвете, ограничаващи „чудото“. Но „чудото“ го нямаше.

— Льошка! — завиках аз, като съзнавах, че е безсмислено, че той няма да ме чуе, че него вече го няма в нашия свят. — Льошка! — Ругаех, виках — не помня вече какво, но нещо несвързано и високо, а една мисъл ме измъчваше: „Какво направи, глупака, какво направи?“

Володка ме разтърси за рамото. Лицето му беше мъртвешки бледно, очите му бяха хлътнали, устните му бяха станали още по-тънки.

— Аз трябваше — каза той машинално, със странно спокоен и равен глас. — Трябваше аз да отида, а не той. Зае моето място. Аз приказвах, а той отиде. Разбираш ли, аз трябваше да отида...

Всъщност, това е всичко.

Надвечер пристигна с мотоциклет Толя с Наташа и докараха в коша Трумин. Той ни повярва, но...

Започна следствие. Боя се, че следователят и досега е уверен, че ние злодейски сме се разправили с Льошка, а после сме измислили историята с „Чудото“. И не ни осъдиха само защото нямаше никакви улики.

Академичната комисия работи дълго: изучаваха снимките, направени от Володка; подлагаха ни на кръстосани разпити пострашни, отколкото на следствието... В мнението си комисията не беше единодушна. Едни ни смятаха за мистификатори, други, че сме жертва на мистификация; някои твърдяха, че „чудото“ е халюцинация, непонятен начин за фиксирано на филмовата лента, четвърти... Само Бармин се отнесе сериозно към версията ни. Но тогава той единствен беше на това мнение.

Минаха повече от двадесет години.

Понякога, когато минавам през Уст-Урт, отивам на мястото. Преди четири години по предложение на Бармин, вече академик, учен от световен мащаб, лауреат на Нобелова награда, там поставиха автоматична станция за наблюдения, изолирана с охранителна зона. Гледам борове — сега е останал само единият, втория го повали преди седем години буря.

И си заминавам.

Знам, не си прав, Лекс. И тогава го знаех, а сега съм уверен в това. И все пак...

И все пак нейде в душата ми, там на самото дъно, се прокрадва странно чувство, приличащо на завист.

Понякога го сънувам. Брадясал, отслабнал, ходи, краката му затънали до глезена в тъмния рохкав пясък, размахва ръце, които приличат на извитите стъбла на растенията, напомнящи крила на водно конче. И тогава ми се струва, че той трябва, трябва непременно да се върне. Чувствувам го. Може би той вече току-що се е върнал? Или пък днес? А може утре?

Ти си длъжен да се върнеш Лекс!

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 2 от 1978 г.
Илюстрации: Стоян Шиндаров

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.